

بانک مرکزی: سیاست کنترل رشد ترازنامه بانک‌ها در راستای کنترل تورم است

واکنش بانک مرکزی به سرمقاله «شرق»

بانک مرکزی در واکنش به سرمقاله «مدیریت اقتصادی با الگوی آب‌چرخانی» که در تاریخ ۷ مهر سال جاری در روزنامه «شرق» منتشر شده، پاسخی به روزنامه ارسال کرده است

صفحه ۴

سه‌شنبه ۲۵ مهر ۱۴۰۲ • ۱ ربیع‌الثانی ۱۴۴۵ • ۱۷ اکتبر ۲۰۲۳ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۶۷۳ • ۱۲ صفحه • ۱۵۰۰ تومان

صفحه ۲

دستور رئیس قوه قضائیه در پرونده قتل داریوش مهرجویی و همسرش

رسیدگی سریع و دقیق برای احساس امنیت در جامعه

رئیس قوه قضائیه به قتل داریوش مهرجویی، کارگردان سینما و همسرش واکنش نشان داد. به گزارش مرکز رسانه قوه قضائیه، حجت‌الاسلام‌والمسلمین محسنی‌اژه‌ای دیروز در سخنانی در نشست شورای عالی قوه قضائیه، به موضوع قتل یک کارگردان سینما و همسرش نیز اشاره کرد...

صفحه ۲

در «شرق» امروز می‌خوانید: دادگاه یراحی برگزار شد، چهارشنبه تشییع مهرجویی و همسرش برگزار می‌شود، همکاری اسکودا با انجمن صنفی روزنامه‌نگاران، حال و هوای نفس‌گیر؛ با شروع پاییز آلودگی هوا آغاز شده است

ضرغامی در آستانه حذف از دولت؛ بازخوانی عقد اخوتی که در محافظه‌کاران پا نمی‌گیرد و تلفات می‌دهد

تیرغیب اصولگرایی

گزارش تیریک را در صفحه ۲ بخوانید

تصمیمات تازه برای قیمت‌گذاری خودرو در دستور کار دولت سیزدهم قرار گرفته است

بزنگاه بازار خودرو

۴

یادداشت

حذف «دستور» با دستور!

۱- کار مخالفت با قیمت‌گذاری دستوری به دولت و مجلس کشیده شده است؛ چه خوب اما... مجلس در بررسی جزئیات برنامه هفتم توسعه مصوب کرد که به منظور توسعه اشتغال و رشد اقتصادی «قیمت‌گذاری دولتی به استثنای کالاهای اساسی یارانه‌ای و کالاها و خدمات انحصاری و عمومی ممنوع است». در تعریف مجلس، کالاها و خدمات انحصاری «کالاها و خدماتی است که بازار آنها از سوی شورای رقابت به‌عنوان مصادیق بازارهای انحصاری» تشخیص داده می‌شود و کالاهای اساسی یارانه‌ای کالاهایی است که «از یارانه مستقیم ارز ترجیحی یا یارانه مستقیم ریالی مانند پرداخت مستقیم بخشی از قیمت کالا از سوی دولت برخوردار شده‌اند». به فاصله اندک از این مصوبه مجلس، سازمان حمایت هم مخالفت خود را با قیمت‌گذاری دستوری اعلام کرد و رئیس این سازمان عنوان کرد که «در دولت اعتقادی به قیمت‌گذاری دستوری وجود ندارد و آنچه در دولت و وزارت صمت دنبال می‌شود، متعادل‌سازی بازار براساس عرضه و تقاضاست» (رسانه‌ها- ۲۲/۷/۲۲). وزیر صمت هم در توضیحی راجع به قیمت‌گذاری خودرو گفت: «قیمت‌گذاری باید از سوی بازار انجام شود و معتقد به قیمت‌گذاری دستوری نیستیم»؛ اما او در پاسخ به این پرسش که «پس شما به قیمت‌گذاری دستوری از سوی شورای رقابت معتقد نیستید؟» با این امر مخالفت‌اند و قوانینی نیز در این‌باره مصوب می‌کنند، یقینا گامی رو به جلوست؛ اما تغییر این وضعیت بدون نهادسازی لازم یا اصلاح نهادهای موجود و نیز نادیده‌گرفتن اقتصاد سیاسی ماجرا و منتفعان از وضعیت موجود و به صرف تصویب چند بند و ماده قانونی، ساده‌انکاری است.

ادامه در صفحه ۴

فروش ویلا

رجوع به صفحه ۱۰

بار دیگر میکروفون یک نماینده مجلس حین انتقاد از قالبیاف بسته شد

سندروم قطع میکروفون در بهارستان

صباغیان: آقای قالبیاف شما دیکتاتوری به راه انداخته‌اید!

۲

«بند غروب» زیر سایه طوفان الاقصی

گزارش «شرق» از اختلاف نظر ایران و غرب بر سر اجرای روز انتقال برجام

۳

یحیی و دستور از بالا

شایعه یا واقعیت؟

داستان یحیی گل‌محمدی و پرسپولیس به ماجرای خبرساز جدیدی در ورزش ایران تبدیل شده است. سرمربی و باشگاهی که فصل پیش موفق شدند هر سه جام موجود در ایران را به دست آورده و سهمیه حضور در لیگ قهرمانان آسیا برای فصل جاری را هم کسب کنند، در فاصله ایجادشده به‌خاطر فیفادی و بازی‌های تیم ملی، حسابی حواشی جدیدی رقم زدند. یحیی پس از بازی با کل‌گهر که با برتری یک بر صفر تیمش همراه شد، قید تمرین‌کردن با پرسپولیس را زد. او ابتدا به ویلایش در کرج رفت و سپس راهی سفر به دبی شد تا شایعات درباره جدایی او از پرسپولیس برای چندمین بار در طول فصول گذشته به گوش برسد. ابتدا عنوان شد که یحیی به دلیل اختلافات مالی با باشگاه حاضر نشده سر تمرین حاضر شود و حتی نامه فسخ قراردادش را هم در اختیار مسئولان باشگاه قرار داده است.

این گزارش را در صفحه ۹ بخوانید

ادامه در صفحه ۴

گفت‌وگوی حسین پایا با حسین هوشمند، پژوهشگر فلسفه سیاسی

در پی عدالت: شفقت عظیم جان‌رالز

شرق: «عدالت» یکی از مفاهیم محوری فلسفه جان رالز است و او تمام عمرش را به روشنگری و دفاع از این مفهوم پرداخت. تامس نیگل، شاگرد رالز در مقاله‌ای تحت عنوان «در پی عدالت باش: شفقت عظیم جان رالز» از این رویکرد رالز سخن می‌گوید. حسین هوشمند نیز با نگاهی به این مقاله، فلسفه سیاسی رالز و آینده سیاسی ایران را با دو بحران مواجه می‌داند؛ مسئله آزادی و برابری و نیز جالش دین و دموکراسی.

او معتقد است «در تاریخ صدساله ایران، به‌ویژه پس از انقلاب ۵۷، چالش بین آزادی و برابری در فضای روشنفکری ما و بین سوسیالیست‌ها و افراد متمایل به لیبرالیسم وجود داشت. مارکسیست‌ها و گروه‌های ملی- مذهبی در اوایل انقلاب، نوعی سوسیالیسم دولتی را راه‌حل می‌دانستند. در ابتدای انقلاب، یک دیدگاه جزئی سوسیالیستی بر سیاست‌گذاری‌های دولت سیطره داشت که به مصادره اموال و مالکیت خصوصی منجر شد؛ اما در دهه‌های اخیر، پاره‌ای روشنفکران و به تبع آنها دولت‌ها، در واکنش به این چپ‌گرایی به دامن نئولیبرالیسم پناه بردند و آن را به‌منزله تنها راه نجات بحران‌های کشور و توسعه‌نیافتگی توصیه می‌کنند». اما پیامد این نئولیبرالیسم، تغییرات اقتصادی اندک همراه رشد فزاینده فقر و نابرابری بود و به واکنش پوپولیستی در برابر نئولیبرالیسم در دولت معجزه هزاره سوم انجامید. درعین‌حال در تاریخ معاصر ما مسئله سازگاری دین و دموکراسی همواره مطرح بوده است. از نظر دکتر هوشمند، نظریه «عدالت به‌منایبه انصاف» جان رالز می‌تواند پاسخ‌های معقولی برای این چالش‌ها ارائه دهد.

این گفت‌وگو را در صفحه ۵ بخوانید

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

اثر متقابل فقر ذهنی و فقر اقتصادی

به مناسبت ۲۵ مهرماه روز جهانی ریشه‌کنی فقر

مدیری را تصور کنید که مشغله کاری فراوانی دارد، روزانه تعداد زیادی از جلسات او را احاطه کرده است. فرصت لازم برای حضور در همه جلسات را ندارد. حجم بالای کارهای پیش‌رو ذهن او را پریشان و ناآرام کرده است. پهنای باند ذهن او فاقد ظرفیت کافی برای تحمل این سطح از درگیری ذهنی است، ساعات کاری محدودش گنجایش این میزان جلسات کاری را ندارد. به عبارتی این فرد دچار نوعی کمیابی شده که همان کمیابی وقت است؛ کمیابی یعنی برخورداری از چیزی کمتر از مقداری که به آن نیاز داری. کمیابی، ذهن فرد را متلاطم و آشفته می‌کند. کمیابی پهنای باند ذهن را تنگ و اشغال می‌کند، در این وضعیت احتمال بروز خطا و اشتباه از سوی ذهن افزایش خواهد یافت. کمیابی زمان، برای مدیری که تراکم کاری بالایی دارد می‌تواند پهنای باند ذهن او را تحت تأثیر قرار دهد، بنابراین محتمل است، میزان خطا و ناکارایی وی فزاینده شود. در عالم اشیا نیز کمیابی می‌تواند رخ دهد. حالتی را در نظر بگیرید حین استفاده از اینترنت، هم‌زمان چند صفحه را باز کرده‌اید، در این موقعیت شما از ظرفیت پهنای باند، بیش از حد امکان استفاده کرده‌اید، به این خاطر از سرعت مرورگر به شدت کاسته می‌شود. وسیله برقی را در نظر بگیرید که بیش از توانش از آن استفاده می‌شود یا خودرویی که فراتر از ظرفیتش مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد، نتیجه همه این موارد کاهش بهره‌وری و کارایی است. اکنون فردی را در نظر بگیرید، وضعیت مالی نامساعدی دارد و در تنگنای مالی گرفتار شده است. مواردی مانند پرداخت اقساط، اجاره خانه، پرداخت

متقابلا تمرکز ایران تاکنون بر دو هدف بوده است؛ نخست اجتناب از درگیرشدن در جنگی منطقه‌ای و دوم توقف تجاوز علیه غزه. اقدام ایران به تکتیب مؤکده هرگونه مشارکت در عملیات حماس که در بالاترین سطح اعلام شد، درباره هدف نخست و سفر منطقه‌ای آقای امیرعبداللهیان درباره هدف دوم تفسیر شده است؛ اما ایران به‌عنوان اهرم فشاری درباره هدف دوم، از امکان دخالت گروه‌های مقاومت خودداری نکرده است. سخنان امیرعبداللهیان مبنی بر اینکه «دست رهبران گروه‌های مقاومت بر روی ما‌شه است و دخالت‌شان تغییردهنده نقشه کنونی سرزمین‌های اشغالی است»، مهم‌ترین جلوه این سیاست است. درحالی‌که اقدامی از مبدأ سوریه علیه اسرائیل مانند ۵۰ سال گذشته بسیار بعید است، با گذشت زمان احتمال دخالت حزب‌الله نیز کاهش یافته است؛ زیرا که این گروه به‌عنوان بخشی از سیاست لبنان ملزم به رعایت امنیت و مصالح کشور لبنان و دوسوم جمعیت غیرشیعه این کشور هم هست. با این حال حزب‌الله با برخی حملات پرآکنده کوشیده تا بخشی از ارتش اسرائیل را در مرز با لبنان مشغول نگه دارد. حتی در صورت وقوع جنگ بین حزب‌الله و اسرائیل و مداخله آمریکا به سود اسرائیل، بعید است ایران وارد جنگ شود؛ اما سؤال این است که در صورت ادامه تجاوزات اسرائیل و ادامه تمرکز بر «تابودی حماس» آیا گروه‌های مقاومت خود را از جهت عواقب سیاسی و نظامی چین دورنمایی و سرزنش‌های بعدی ناچار از انجام کاری در حمایت از حماس نخواهد یافت و در نتیجه آیا تعادل لزران کنونی همچنان پایرجا خواهد ماند. در عرصه دیپلماسی نیز تاکنون برخی توفیقات جنبی حاصل شده‌که در رأس آن می‌توان به توجه مجدد جهانی به حقوق ملی و مدنی مردم فلسطین اشاره کرد. مسکوت‌ماندن روند عادی‌سازی روابط عربستان و اسرائیل نیز در این زمینه مهم است؛ اما اینکه آینده این روند چه خواهد بود، بستگی به عواملی مثل نتیجه جنگ غزه و آینده حماس و اینکه آیا واکنش دولت‌های عربی و اسلامی تنها لفاظی‌های صرف خواهد بود و واکنش‌های مردمی، به‌ویژه در عربستان، به تجاوزات اسرائیل همچنان محدود باقی خواهد ماند و نیز نوع واکنش ایران و گروه‌های مقاومت خواهد داشت. به دیگر سخن، اگر تحولات ناشی از جنگ جاری نتواند آثار برخی تحولات اجتماعی- اقتصادی و سیاسی در جوامع عربی به‌ویژه بعد از بهار عربی را خنثی کند و مخالفت مردمی با عادی‌سازی روابط با اسرائیل تنها در حد مخالفت غیرفعال باقی بماند، مشکل می‌توان تصور کرد که روند عادی‌سازی بعد از افتادن آب از آسیاب‌ها دوباره از سر گرفته نشود. حس و گمان‌هایی نیز درباره تأثیرات درازمدت جنگ غزه و ازجمله تأثیر آن بر «فهم ناوشسته» بین ایران و آمریکا مطرح است. پیش‌ازاین تهدیدهای غیرمستقیمی درباره سپرده شش میلیارد دلاری ایران در قطر و ۱۰ میلیارد دلاری ایران در عمان مطرح شده؛ اما تاکنون اقدامی عملی در این زمینه از سوی آمریکا صورت نگرفته است. همچنین برخی نیز مدعی شده‌اند که تحولات جاری موجب تغییرات اساسی در معادلات منطقه‌ای و کم‌وکیف روابط ایران و آمریکا خواهد شد؛ اما مادام که سرانجام جنگ غزه ناروشن است و هنوز تهاجم زمینی اسرائیل به داخل غزه و سرنوشتن آن روشن نیست، مشکل می‌توان درباره آثار درازمدت این جنگ سخن گفت.